

міжнародного космічного права, які стали не лише механізмом міжнародно-правового регулювання космічної діяльності, а й невід'ємною складовою фундаментальних норм, які координують та організують таку діяльність держав у космосі, наслідки б якої, не викликали загрози порушення законних прав та інтересів суб'єктів цих відносин, тобто підтримували б їх баланс.

Як висновок, можна стверджувати, що космічне право є частиною як внутрішнього, так і зовнішнього міжнародного правопорядку. Таким чином, основне завдання правового регулювання в космічній галузі як невід'ємної складової міжнародного права – є створення механізму управління, який регулює правові відносини, які виникають між суб'єктами космічної діяльності, виконує функцію каталізатора міждержавних інтересів, захищає їх права та обов'язки, спрямовує використання космічного простору на благо усього людства, тобто створює усі умови для підтримання світового правопорядку.

Література

1. Міжнародне право: підручник / В.А. Ліпкан, В.Ф. Антипенко, С.О. Акулов та ін.; заг. ред. В.А. Ліпкана. – К.: КНТ, 2009. – 752 с.
2. Міжнародне публічне право: підручник; у 3 т / В.Ф. Антипенко, Л.Д. Тимченко, О.В. Беглий та ін.]; за заг. ред. В.Ф. Антипенка. – К.: НАУ, 2013. – Т. 3. – 604 с.
3. Міжнародне право: навч. посібник / за ред. М.В. Буроменського – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 336 с.

УДК 346.9:656.7(043.2)

Малихіна А.А., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Пильгун Н.В., к.ю.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ УКРАЇНСЬКИХ ПАСАЖИРІВ У ВИПАДКАХ СКАСУВАННЯ АБО ЗАТРИМКИ АВІАРЕЙСІВ АВІКОМПАНІЯМИ

Потреба ринку у авіаперевезеннях зростає щодня. Відповідно, зростають вимоги до якості надання послуг. Як наслідок – зростає роль та необхідність у правовій обізнаності пасажирів та авіаперевізників. Порядок здійснення міжнародних пасажирських перевезень авіакомпаніями України врегульований нормами національного законодавства України і нормами міжнародних конвенцій та регламентів, до яких приєдналась Україна.

Згідно ч. 1. ст. 9 Конституції України: «Чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України» [1].

На сьогодні одним із найпоширеніших явищ є порушення прав та інтересів пасажирів у випадку скасування чи затримки авіарейсів. Тому виникає низка запитань, на які необхідно знати відповідь, задля захисту своїх прав:

– які права мають пасажирів у випадках, якщо авіаперевізник з тих чи інших причин скасував або затримав рейс?

– чи можуть вони розраховувати в таких випадках на додаткові послуги від авіаперевізника, на фінансові компенсації тощо?

– як вони можуть захищати свої права і які документи мають бути надані?

Згідно з розділом XV Правил повітряних перевезень: «Перевізник може затримати або скасувати рейс як з комерційних причин, так і з причин, які не залежать від нього; у разі дії надзвичайних обставин перевізник має право без повідомлення пасажирів скасувати чи затримати рейс або анулювати раніше підтвержене бронювання; у разі затримки рейсу перевізник зобов'язаний самостійно або через експлуатанта аеропорту інформувати пасажирів» [4].

Обслуговування у разі скасування рейсу передбачає, що пасажирам має бути безкоштовно запропоновано та забезпечено: харчування та прохолодні напої, місця в готелі, якщо пасажирів змушені чекати на відправлення впродовж однієї або більше ночей, наземний трансфер, два телефонні дзвінки, якщо для цього є технічні умови аеропорту. При цьому перевізник повинен приділяти особливу увагу потребам пасажирів з обмеженими фізичними можливостями.

Перевізник зобов'язаний запропонувати пасажирів на вибір: відшкодування вартості перевезення впродовж семи днів, або зміну маршруту, яка повинна здійснюватися за відповідних транспортних умов.

Відповідно до ч. 1 ст. 922 Цивільного кодексу України, ст. 19 Монреальської Конвенції, ст. 20 Варшавської Конвенції, Гаазького Протоколу 1955 р. та згідно з правилами перевізника – перевізник не несе відповідальності за порушення строку доставки пасажирів до пункту призначення, якщо це порушення сталося внаслідок непереборної сили, усунення несправності транспортного засобу, яка загрожувала життю або здоров'ю пасажирів чи за інших обставин, що не залежали від перевізника.

Громадянин, права якого були порушені авіаперевізником, може на підставі положень ч. 2 ст. 104 Повітряного кодексу України

звернутись до суду з цивільним позовом для захисту свого порушеного права. При зверненні до суду у відповідності до ч. 1 ст. 60 Цивільного процесуального кодексу України кожна сторона зобов'язана довести ті обставини, на які вона посилається (ч. 1 ст. 57 ЦПК України) [3].

Для захисту своїх прав до позовної заяви позивачем додаються оригінали документів на перевезення пасажирів (придбані ними авіаквитки), отримані пасажирами посадкові талони на рейс; касові чеки за оплату послуг (проживання в готелі, харчування, користування транспортом; докази бронювання за стиковими рейсами в місці прильоту тощо). Оцінюючи допустимість та достовірність кожного доказу окремо, суд приходять до висновку про наявність чи відсутність правових підстав для задоволення позову. Судом для задоволення позовних вимог має бути встановлено, що затримка вильоту рейсу відбулася саме з вини авіаперевізника-відповідача.

Тобто, якщо авіарейс було затримано, а перевізник не надав належної інформації про причини затримки рейсу, не забезпечив відповідним харчуванням та питною водою, приміщеннями в готелі для очікування, право на безкоштовний телефоний дзвінок - пасажири можуть звернутися письмово до офіційного представництва авіаперевізника з відповідною претензією, в якій викласти скаргу на неналежне забезпечення послуг авіаперевезень та пропозицію надати відповідну компенсацію за порушені права пасажира.

Отже, виходячи із вище наведеного, можна стверджувати про те, що проблема захисту прав та законних інтересів громадян нині є досить актуальною. Україна має своїм завданням вдосконалити систему роботи авіаперевезень та адаптувати її до рівня розвитку провідних держав світу; для цього їй необхідно забезпечити належний рівень обслуговування у сфері повітряного транспорту.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Цивільно-процесуальний кодекс України [Електронний ресурс]: від 18 березня 2004 р. // Офіц. сайт Верхов. Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
3. Про затвердження Правил повітряних перевезень пасажирів і багажу від 25 липня 2003 р. № 568 // Офіц. вісн. України. – 2003. – № 36.